

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

BUOUREȘOI

5 — Calea Rahovei — 5

Lângă Palatul Justiției

S U M A R

Acțiunea de folos ne datorită (urmare și fine) de d-l C. N. Toneanu;

JURISPRUDENȚA ROMÂNIA :

Curtea de casație, secția II: *Societatea de asigurare „Generală” cu Maria Ath. Tanu*;
Curtea de apel Iași, secția I: *V. P. Murellis cu I. Dimopulo*;
Trib. Bacău: *Moses Frischoff cu Ministerul de Finanțe*;

JURISPRUDENȚĂ STRAINA :

Rezumat de jurisprudență Belgiană în materie de drept civil :
(*Oblig. alemtară între soți separați și copil cu purtări rele*), cu o Notă.

Informații. -- Bibliografii.

ACTIUNEA DE FOLOS NEDATORIT

(Art. 351 C. com.)

(Urmarea și fine) (*)

b) Dacă prescrisă fiind acțiunea cambiară să prescrie și raportul fundamental primordial?

Asupra acestei cestiuni zicem că dacă admitem opiniunea că cambia operează novațiunea raportului fundamental, nu mai rămâne îndoială că o dată prescrisă acțiunea cambiară, rămâne stinse ori ce raporturi anterioare și creditorul nu mai poate recurge la vr'o altă acțiune ce ar decurge din raporturile originare care au dat naștere emisiunii cambiei.

Dar chiar dacă nu admitem novațiunea prin însăși emisiunea cambiei, să examinăm dacă pot să coesiste alături aceste două acțiuni și dacă prescrisă acțiunea cambiară rămâne încă de expermiat acțiunea care rezultă din raportul original. Opiniunile asupra acestei cestiuni sunt împărțite :

1° *Opiniune.* Se prescrie o dată cu acțiunea cambiară și raportul original.

În adevăr, în drept, cambia fiind un act de comerț, ori de câte ori va fi prezentată i se poate opune prescripția (negreșit admitem că reclamantul în dovedirea sumei ce pretinde, presintă cambia și prescrisă fiind se referă la raportul original) care după art. 949 C. com. pentru cambii este de cinci ani. La excepția invocată de pârât că

cambia este prescrisă, a opune reclamantul dreptul care derivă din natura obligațiunei și din raporturile anterioare, raportându-se la ele, este a merge contra cuvintelor scrise în art. 949 care nu admite asemenea distincțiunii față cu cambiile ale căror acțiuni sunt toate prescrise prin trecere de cinci ani, și distincția între creanța originară civilă și creanța comercială nu ar putea fi de cât arbitrară.

Dar afară de aceasta, ar fi absurd ca de această distincțiune să se folosească tocmai acela care să servă cu cambia în judecată pentru dobândirea drepturilor sale, cunoscut fiind adagiul «*quod produco, nou reprobo*» și atacând el în acest chip titiul în puterea căruia reclamă și-ar vedea dărămată basa chiar și fundamentul acțiunei întentată de dânsul. În zadar ar susține posesorul cambii că în judecățile cambiare se poate opune excepțiunile personale, căci pe lângă că aceste excepțiuni trebuie să fie liquide și de promptă soluțiune și în ori-ce cas fondate pe o probă scrisă, dar această facultate este acordată numai debitorului pârât în judecată ca excepțiuni personale ale aceluia care tocmai esercită acțiunea cambiară, dar nici de cum reclamantul care văzându-și acțiunea cambiei cu care se servă, prescrisă, să alerge la o probă întrensecă, ca să dea obligațiunei debitorului său o natură și caracter deosebit de acela care rezultă din titlul pus deja în mișcare; de și conform art. 270 C. com. cambia are în tot-d'auna prin sine însăși caracterul comercial, fiind-că nu se cere ca în cambio să se pue cauza obligațiunei.

Afară de aceasta, nu poate reclamantul, pentru ca să paralizeze excepțiunea de prescripție pe care i-o opune debitorul să se fondeze pe principiul general de drept «că nu este permis a profita de paguba altuia» caei atunci s'ar pune principiile de justiție după echitate. În adevăr, codicele de comerț prin art. 349 și 351 Cod com. (ital. 324, 326) limitează la casuri taxative și determinate acțiunea de injustă îmbogățire numită de profit nedatorit (*indebito arricchimento*) la acelea adică de decadență a acțiunei cambiare pentru lipsă de protest său pentru a nu fi procedat în termenii legii, stabilite fie pentru prezentarea cambiei fie

(*) Vezi *Curierul Judiciar* No. 3, 10 și 13 din 1905.

pentru protest de neplată, fie în fine pentru acțiunea de regres : și în aceste trei cazuri, cu toată decadența acțiunii cambiare, trăgătorul din art. 351 C. com. rămâne obligat către posesorul cambiei cu suma cu care el ar trage în alt chip pe nedrept profit în dauna posesorului ; dispoziție care a fost extinsă și în favoarea acceptantului unei cambii și emitentului unui bilet la ordine, în cazul prevăzut de art. 341 C. com. (316 it.). Dar o asemenea acțiune specială de îmbogățire numită de legiuitor acțiune de folos nedatorit nu s'ar mai putea extinde nici o dată și în cazul în care contra unei cambii s'a opus excepțiunea peremptoriă de prescripțiune (1).

Dar afară de acestea, art. 949 este extinctiv de creanțe ; prin el nu se zice că se prescrie prin cinci ani numai acțiunea cambiară, ci acțiunile care derivă din cambii, fără de a distinge dacă asemenea acțiuni sunt numai inerente formei scripturistice a unor asemenea titluri sau revestesc și caracterile de obligațiuni comerciale în genere sau civile.

Apoi, dacă simpla decadența a acțiunii cambiare prin omisiunea diligențelor stabilite de lege, lasă să subsiste numai acțiunea de folos nedatorit în sensul art. 351 C. com., ar fi absurd ca prescripția pentru neexercitarea dreptului în timp de cinci ani să nu aibă ca efect de cât a face civilă obligația cambiară ; căci atunci când legiuitorul vrea aceasta, o spune în mod explicit, cum a făcut-o prin art. 273 C. com. pentru cambiile tipsite de condițiunile esențiale «cu reserva efectelor ordinare ale obligațiunii după natura sa comercială sau civilă».

În fine, rezultă și din lucrările pregătitoare ale comisiunii însărcinată cu studiul modificărilor de adus codicelui de comerț italian din 1865, care decizând în privința prescripțiunii s'a exprimat în mod lămurit ; ast-fel în procesul *Verbale* din 14 Octombrie 1869 No. 29 se citește «prescripția acțiunii cambiare contra acceptantului este fixată de legea germană la trei ani (art. 77 german) și este o prescripție care stinge numai dreptul cambiare, rămânând neatinse acțiunea de creanță dacă este locul. După codicele de comerț (art. 282 și 283) din contră, este o presumpție de plată, care admite proba contrarie prin darea jurământului». Discutate și cântărite motivele care dictau aceste

(1) Pentru tot ce s'a zis până aci în favorul acestei opinii : în jurisprudență : *Cas. Firenze*, 23 Februarie 1901 ; *Foro-Ital.* 1901, I, 609 și *Dir. Comerc.* XIX col. 408. Cu această decizie *Cas. Firenze* a persistat în opinia emisă prin : *Decisia* 21 Decembrie 1899 : *Foro-Ital.* 1900, I, 161 și *Dir. Comerciale* XVIII, 1900, col. 281 ; — *Cas. Torino* 18 Martie 1892 : *Foro-Ital.* XVII, I, pagina 433 ; — *Cas. Torino* 3 Maiu 1901 : *Dir. Comerc.* 1901 XIX col. 907 ; — *Apel București* s. I, 23 Martie 1902 : *Curierul Judiciar* 1902 No. 40, pag. 330 cu note de trimitere. — În doctrină : *Vidari*, t. VII, No. 7213, 7214, 7195, 7196, 6555 și 6556 care susține absolută extincție a acțiunii creditorii, precum și tesa că cambia produce novațiune.

deosebite dispozițiuni, *Comisiunea* a adoptat cel mai lung termen de prescripție de cinci ani, *extinctivă de creanță*, și exclude darea jurământului. Ceva mai mult, *presidentul* găsiind oportun de a propune să rămână tot așa principiul extinctiv de creanță : *Comisiunea* a declarat că menține acea decizie. — De aceea *Vidari* (*La cambiale* No. 438, 449) observă foarte bine că «nu trebuie să ne mirăm, că intensitatea, ca să zic așa, a dreptului este îmblânzită prin durata sa și că acela care lasă să treacă, fără să facă nimic, oare-cari termeni de rigoare, pe când ar putea lucra, să fie declarat absolut privat de orî ce drept și de orî ce acțiune» (2).

2° *Opiniune*. Prescrisă acțiunea cambiară rămâne în picioare raportul fundamental care a dat naștere cambiei.

În această a doua opinie, *jurisprudența* și *doctrina* italiană al cărui cel mai energic susținător este *Ces. Vivante* ilustrul comercialist, pleacă de la ideia că cambia neproducând novațiunea datoriei originale, ea supravețuește independent de cambie, care nu e de cât un mijloc de plată, care neefectuându-se, chiar în cas de prescripție, pune în ființă raportul original și admite cu modul acesta coesistența a două obligațiuni având aceeași cauză, și conchide că reclamantul care nu s'a folosit de cea cambiară în timp de cinci ani, poate lua pe cea-l'altă rezultând din raportul fundamental, căci prin neexercitarea acțiunii cambiare, reclamantul a pierdut numai privilegiile ce i se acordaū prin cambie iar nici de cum de a repune în ființă raportul original (3).

* * *

Acum că am examinat aceste două importante chestiuni care ne arată în ce legătură stau cu acțiunea cambiară, raporturile juridice care iaū dat naștere, să revenim la efectele acțiunii de folos nedatorit, de care în special ne ocupăm. Aceste efecte sunt următoarele :

1-*iul Efect al acțiunii de folos nedatorit*. Din teoria care atribue acțiunii de folos nedatorit natură cambiară și în orî ce cas ca derivând din cambie, rezultă că are caracter comercial ca și cambia din care derivă, și deci este de competența tribunalului comercial.

2-*lea Efect*. Sentința trecută în stare de lucru judecat, prin care se respinge acțiunea cambiară, este un obstacol la exercițiul acțiunii de imbo-

(2) *Apel Brescia* 31 Octombrie 1893 : *Foro-Ital.*, 1894, I, 510.

(3) *Doctrină* : *Ces. Vivante*, t. IV, No. 1611, 1613 și No. 2092, precum și pag. 75 : *Il rapporto fondamentale* § 72, precum și în *Foro-Ital.* 1901, I, p. 235 ; precum și t. II, No. 818, 819, 823, 825 *Gianini* Azioni et Eccez, No. 107 bis.

Jurisprudența : *Cas. Napole* 23 Septembrie 1899 : *Foro-Ital.* 1899, I, 1264 ; — *Apel Venezia*, 25 Martie 1899 : *Foro-Ital.* 1899, I, 1372 ; — *Apel Genova*, 9 Decembrie 1899 : *Foro-Ital.* 1900, I, 234.

CURTEA DE APEL DIN IASI, Secțiunea I

Audiența de la 19 Octombrie 1904

Președenția D-lui I. T. H. BURADA, Prim-Președinte

V. P. Murellis cu I. Dimopulo

Decisiunea 140

Perimare.—Cerere de conexare. — Plată de citații.— Act de procedură cu caracter contradictor. — Întreruperea perimării.

Când o curte de apel dispune în prealabil a se cita părțile, fixând și termen de înfățișare, spre a se stabili dacă două apeluri contra a două sentințe date de două diferite tribunale trebuiesc sau nu conexate înainte de a se dispune judecarea lor în fond, și una din părți a și plătit citațiile pentru judecarea conexării, această plată de citații trebuie considerată ca un act de procedură cu caracter contradictor care întrerupe perimarea.

S'a ascultat din partea d-lui V. P. Murellis d-l avocăt G. S. Cristofor, din partea intimatului I. Dimopulo, d-l avocăt Gh. Ștefănescu Goangă ca procurator asistat de d-nii avocați Al. Bădărău și St. Săltoiu, din partea Ministerului de Finanțe d-l Handoca.

Curtea debiberând, și

Având în vedere cererea făcută de avocatul Cristofor în numele lui V. P. Murellis pentru a se declara perimat apelul interjectat de I. Dimopulo la Curtea de apel din Galați în contra sentinței comerciale a Trib. Brăila, secțiunea II-a, No. 113/901 care, admitând contestațiunea lui V. Murellis, desființează popririle făcute de Corpul portăreilor Ilfov, prin procesele-verbale din 29 Decembrie 1900 și 13 Ianuarie 1901, după cererea lui I. Dimopulo, cerere întemeiată pe motivul că de la 21 Septembrie 1902, data când s'a trimis la această Curte de către Primul-președinte al Inaltei Curți de casațiune, dosarul acelei afaceri și până la 30 Septembrie 1904, nu s'ar fi făcut nici un act de procedură cu caracter contradictor;

Având în vedere că în litigiul dintre Murellis și Dimopulo cu privire la o sumă de lei 6880 poprită în mâinele d-lui Ministru de Finanțe, de către cel dântăi, prin cerere adresată Tribunalului de Constanța, de cel al doilea prin cererea adresată Tribunalului Brăila, Curtea de Galați, a cărui decisiune asupra sentinței Trib. Brăila, a fost casată trimițându-se afacerea în judecata acestei Curți, sesisată fiind de a judeca apelul lui Murellis în contra sentinței Trib. Constanța, No. 197/902 prin jurnalul său din 25 Iunie 1902, a dispus a se trimete dosarele cauzei, acestei Curți, ca să se pronunțe dacă este locul a se admite conexarea apelului făcut de Murellis în contra sentinței Trib. Constanța, No. 107/902 cu acel declarat de Dimopulo în contra sentinței Trib. Brăila, No. 113/901; că la 23 Septembrie 1902 de Prim-președinte al acestei Curți primind adresa d-lui Prim-președinte al Curții din Galați, a dispus citarea părților, pentru a se statua asupra chestiunii conexării, iar la 28 Iunie 1904, avocatul Cristofor, ca procurator a lui Murellis, a cerut și obținut ficșarea termenului de judecată la 30 Octombrie plătiind și taxele citațiunilor precum rezultă din chitanța Portăreilor, No. 81 din 28 Iunie 1904;

Considerând că, într-o cât asupra chestiunii prealabile de resoluție de această Curte în urma trimeterii dosarului, de la Curtea de Galați, dacă apelurile lui Dimopulo în contra sentinței Trib. Brăila și a lui Murellis în contra sentinței Trib. Constanța cu privire la aceeași sumă deținută de Ministerul de Finanțe, trebuiesc conexate și judecate împreună, s'a dispus de d-l

Prim-președinte citarea părților, la 23 Iunie 1902, iar la 28 Iunie 1904, Murellis a cerut și obținut fixarea termenului pentru ziua de 30 Octombrie a. c., plătiind și citațiunile, acest din urmă act trebuie considerat ca un act de procedură cu caracter contradictor, în urma căruia partea adversă n'avea nevoie și nici putea face vre-o altă diligență pentru a se da curs apelului lui Dimopulo în contra sentinței Trib. Brăila nu se poate cerceta de această Curte înainte de a se rezolvi chestiunea conexității ambelor apeluri;

Văzând art. 257 Procedura civilă;

Pentru aceste motive, respinge cererea făcută de d-l V. P. Murellis de a se declara perimat apelul făcut de d-l I. Dimopulo în contra sentinței comerciale a Trib. Brăila, secția II, sub No. 113/901.

Osebită părere

Având în vedere că la 30 Septembrie a. c., d-l G. Cristofor în calitate de procurator a lui V. P. Murellis a cerut perimarea apelului făcut de I. Dimopulo la 19 Aprilie 1901, în contra sentinței comerciale pronunțată de Tribunalul de Brăila, secția II, sub No. 113 din 1901;

Având în vedere că apelul lui Dimopulo fiind judecat de către Curtea de apel din Galați, decisiunea acelei Curți a fost casată și afacerea trimeasă în judecata Curții de Iași, dosarul expediat de Primul-președinte al Curții de casație s'a primit la această Curte la 21 Septembrie 1902 și de atunci până azi nu s'a mai făcut nici un act cu caracter contradictor;

Considerând că de către reprezentanții lui Dimopulo se susține că peremțiunea ar fi fost întreruptă în următoarele împrejurări: că fiind a se judeca de către Curtea de apel din Galați, apelul făcut de către V. P. Murellis în contra sentinței Trib. de Constanța, No. 179/902, Dimopulo a cerut a se conexa acest apel cu acel făcut de dânsul în contra sentinței Trib. Brăila și Curtea din Galați prin jurnalul său No. 1262 din 25 Iunie 1902 dispune a se trimete dosarele la Curtea de apel din Iași spre a se pronunța dacă este loc a se admite conexarea acestor apeluri;

Că pentru rezolvirea acestei chestiuni, Murellis la 28 Iunie 1904 a cerut și obținut fixarea termenului pentru ziua de 30 Octombrie anul curent, că acest act ar trebui considerat ca un act de procedură cu caracter contradictoriu, întrerupție a peremțiunei;

Având în vedere că discuțiune posibilă în acest sens ar fi numai în cazul când conexarea ambelor apeluri ar fi fost deja admisă;

Că într-o cât timp, în specie, termenul pus de Murellis pentru ziua de 30 Octombrie nu avea alt scop de cât de a face a se pronunța Curtea de Iași numai asupra incidentului ridicat de Dimopulo dinaintea Curții de Galați cu ocazia cercetării apelului lui Murellis, incident care nu atinge într-o nimic apelul lui Dimopulo;

Că ast-fel ne fiind făcut în privința apelului lui Dimopulo vre-un act special de întrerupere a peremțiunii suntem de părere a se admite cererea de perimare.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența de la 26 Iunie 1904

Președenția D-lui DIONISIE IONESCU, judecător de ședință

Moses Frischoff cu Ministerul de finanțe

Sentința civilă No. 408

Contravenție la legea taxei asupra petroleului.—Contravenient condamnat în puterea acestei legi.—Calea pe care el poate anula această condamnare.—Apel la Tribunal.—Termen.—Probe.—Administrarea probelor. (Art. 41 din legea asupra taxei petroleului).

Petroleu.—Legea taxei asupra petroleului.—Petroleul asupra căruia se percepe taxele.—Petroleu brut sau rafinat.—Taxele fondului comunal.—(Art. 1 din legea taxei asupra petrolului; legea fondului comunal).

1. In materie de contravenție la legea asupra taxei petroleului, când condamnarea contravenientului a fost dată în puterea acestei legi, partea vătămată, contravenientul, are a se servi în tot-d'una de mijloacele pe care aceeași lege i le pune la dispoziție, pentru a obține anularea condamnățiunii, fie că autoritatea care a pronunțat-o a observat sau nu formele acestei legi.

Ast-fel, tocmai pentru a se garanta paza formelor prevăzute de lege și a se înlătura călcările de lege ce autoritatea administrativă ar putea comite în pronunțarea acestei condamnățiunii, art. 41 din legea asupra taxei petroleului prevede dreptul pentru partea condamnată, ca în termen de zece zile libere, de la notificarea condamnățiunii, să poată apela decisiunea condamnatore înaintea tribunalului de județ al locului unde s'a constatat contravenția, care va judeca de urgență și conform dreptului comun în ce privește administrarea dovezilor.

2. Taxa de 7 bani la kilogram asupra petroleului, prevăzută de legea asupra taxei petroleului, precum și taxa de 5 bani la kilogram de petrol, prevăzută de legea fondului comunal, nu se percep asupra petroleului brut (păcură sau țiteii), ci numai asupra derivatelor sale, obținute pe calea destilațiunii, și anume: benzină, petrolu lampant, destilat sau rafinat, și uleiurile minerale.

Ast-fel, dacă, în unele izvoare de petrol, se găsește petrolu care se poate întrebuița direct ca petrolu lampant fără a fi fost destilat sau rafinat, acest petrolu se consideră tot ca petrolu brut, și nu se percepe nici o taxă asupra lui.

S'au ascultat: D-l avocat Al. Zăuceanu, din partea Ministerului de finanțe, în susținerea opoziției, precum și d-nii avocați Leon Sachelarie și Herman Grunberg, din partea intimatului Moses Frischhoff, în combateri.

Tribunalul,

Având în vedere opozițiunea făcută de d-l Ministru al financelor contra sentinței acestui tribunal No. 296 din 18 Maiu 1904;

Având în vedere că prin această sentință admitându-se apelul făcut de Moses Frischhoff contra procesului-verbal dresat de inspectorul financiar G. Volceanu în ziua de 12 Februarie 1904 și aprobat de Ministerul financelor cu decizia No. 116619 din 13 Februarie 1904 prin care numitul apelant este condamnat la plata sumei de 6580 lei, reprezentând taxe fiscale și amenzi pentru contravenții la legea asupra taxei petroleului și a fondului comunal, a anulat în totul acest proces-verbal și a obligat pe Minister să restituie apelantului Frischhoff suma prevăzută mai sus, care a și fost încasată deja de Minister cu recepisa casieriei centrale No. 11469/904;

Având în vedere că condamnarea lui Frischhoff și încasarea sumei de 6580 lei de Minister s'a petrecut în următoarele împrejurări:

Apelantul Frischhoff fiind fabricant de petrol în comuna Moinești din județul Bacău, a cumpărat de la exploatarea surselor de petrol așa zise «Câmpeni-Pârjol», din acest județ, mai multe cantități de petrolu brut, extras din acele surse. Parte din acest petrolu, a fost dus la fabrica sa din Moinești, pentru a

fi supus destilării; iar parte din el în cantitate de 23500 litruri a fost vândut de Frischhoff direct de la sursă, la diferiți comercianți detaiști și chiar țăraniilor neguțatori ambulanti. Petrolul de Câmpeni însă, din cauza calității lui speciale, având o proprietate particulară de a putea fi întrebuițat la nevoie, direct ca petrolu lampant fără a mai fi supus destilațiunii ca celelalte petroleuri cunoscute, Frischhoff a fost denunțat Ministerului, că a vândut cantitatea pe petrol menționată mai sus, ca petrolu lampant, fără a fi plătit taxa de consumație de 7 bani de chilogram și cea de 5 bani de chilogram destinată fondului comunal pentru petroleurile rafinate. Și sub-inspectorul fondului comunal C. Hălăcianu constatând vânzarea în localitate a cantității de petrol menționată mai sus, raportează Ministerului de finanțe, care considerând acest petrolu ca lampant, aplică lui Frischhoff o amendă de 6580 lei dispunând în același timp cu ordinul No. 109681 din 26 Ianuarie 1904 și închiderea fabricii lui Frischhoff până la plata acestei amenzi;

Frischhoff văzându-și închisă fabrica pentru a nu suferi consecințele, în ziua de 28 Ianuarie, depune suma la care a fost obligat de Minister și în ziua de 3 Februarie 1904 face apel la Tribunalul de Bacău, conform art. 41 din legea asupra taxei de consumație a petroleului, cerând anularea decisiunii Ministerului de finanțe și restituirea sumei depuse ca fiind încasată fără nici un drept; Ministerul pe de altă parte, văzând poate, că atât închiderea fabricii cât și încasarea amendei, a fost obținută pe o cale neregulată, întru cât formele legii nu au fost păzite, delegă pe inspectorul financiar G. Volceanu a dresa un proces-verbal de contravențiune, pentru faptele constatate în contra lui Frischhoff și acesta, în adevăr, în ziua de 12 Februarie 1904, basat pe constatările făcute de sub-inspectorul Hălăcianu în raportul său No. 145 din 21 Ianuarie adresat Ministerului, fără a face o descindere în localitate, redactează un proces-verbal prin care pentru vânzarea celor 23500 kgr. petrolu brut din sursa Câmpeni, pe considerațiunii că, acest produs petrolifer brut are proprietăți particulare, care-i dau o întrebuițare directă ca petrolu lampant, prin populațiunea satelor din împrejurimi și întru cât petrolu lampant este supus unei taxe de consumație de 7 bani de kilogram și 5 bani fond comunal, consideră vânzarea acestei cantități de petrolu fără plata acestor taxe către Stat, ca o contravenție la art. 35 din legea asupra taxei petroleului și art. 8 al. a din legea fondului comunal, și-l condamnă la plata îndoită a acestor taxe, precum și la valoarea petroleului vândut, ce urma a fi confiscat, în total suma de 6580 lei ce fusese încasată deja de Minister în modul mai sus arătat, după cum constată și d-sa în acest proces-verbal. Acest proces-verbal fiind aprobat de Minister cu decisiunea No. 116619 din 13 Februarie 1904 și comunicat lui Frischhoff, este atacat de acesta cu apel înaintea tribunalului prin petițiunea reg. la No. 4613 din 17 Februarie 1904;

Ambele apeluri fiind conexas. Tribunalul prin sentința No. 296/904 opoată astăzi de Minister, le-a admis în totul, a anulat procesul-verbal al inspectorului G. Volceanu, menționat mai sus și a ordonat restituirea sumei de 6580 lei pe motiv că în momentul când Ministerul a forțat pe Frischhoff prin închiderea fabricii la plata acestei sumi, nu exista un proces-verbal de condamnățiune, dresat conform legii, iar cel făcut mai în urmă de inspectorul Volceanu, în condițiunile în care a fost redactat nu ar face nici o probă în justiție, și în al 2-lea rând că chiar dacă condamnățiunea lui Frischhoff ar fi regulată în formă, în fond ea este nelegală, întru cât petrolu vândut de dânsul la sursa de la Câmpeni-Pârjol fiind un petrolu brut, nu este supus la nici o taxă fiscală, legea, supunând la taxă de consumație și de fond comunal numai derivatele petroleului brut, obținute pe calea fabricațiunii și în

gătire, de oare-ce această acțiune nu poate rezulta de cât dacă acțiunea cambiara există însă posesorul e decăzut din ea prin neîndeplinirea formelor cerute pentru conservarea acțiunii cambiare.

3-lea Efect. In cas de mai mulți coobligați, adică de mai mulți trăgători, emitenți sau acceptanți supuși la acțiunea de folos nedatorit, toți răspund în mod solidar, fiind coobligați cambiari.

4-lea Efect. Competința tribunalelor să determine nu după regulile generale de procedură ci după art. 895 C. com. adică și după locul plății cambiei.

5-lea Efect. Nu e admisibilă proba directă spre a dovedi, că acela care apare din cambie ca girant, primitiv, avalant etc., este adevăratul trăgător, pentru că emisiunea titlului și plata valorii a fost făcută în folosul său; pentru că obligația cambiara având caracter formal, această cercetare materială nu s'ar putea face de terțul posesor pentru a descoperi sub forma titlului partea efectivă ce diferiți subscriitorii au avut în circulația sa.

6-lea Efect. Garanțiile date acțiunii cambiare, precum gajul său ipoteca se extind și la acțiunea de folos nedatorit.

7-lea Efect. Și cel mai important este că acțiunea de folos nedatorit se prescrie îndată ce s'a prescriș și acțiunea cambiara. Aceasta în sistemul că acțiunea de îmbogățire din art. 351 C. com. este de *natură cambiara* sau cum zice legea *derivă din cambie*. In sistemul care consideră această acțiune ca nefiind de natura cambiara prescripția este de 10 sau 30 ani după cum este și afacerea din care derivă, comercială sau civilă. Să examinăm ambele opinii:

1° Opiniune. Acțiunea de folos nedatorit să prescrie prin 10 sau 30 ani iar nu o dată cu acțiunea cambiara. Pentru susținătorii acestei opinii sunt *Cesare Vivante* și *Vidari*.

In această opinie se susține că originalul posesor, in cas de decadență sau chiar prescripție cambiara, poate cere contra trăgătorului, debitor direct al valorii ce face obiectul cambiei, plata acestei valori, numai să introducă acțiunea sa mai înainte ca să rămăne lovită de prescripția ordinară. In atare mod interesele sale sunt garantate și e evitată posibilitatea ca debitorul, reținând la el cea valoare să poată trage un câștig ilicit. Terțul posesor, adică posesorul succesiv primului primitor al cambiei, este cu totul străin de raportul originar; el nu poate să se folosească de acest raport și n'ar avea alt mijloc de a obține plata acelor sume, dacă legea nu iar fi venit în ajutor prin art. 351 C. com., dându-i acțiunea de

profit nedatorit. Această acțiune care echivalează cu cea ordinară de plată care se cuvine originalului posesor, nu trebuie confundată cu acțiunea cambiara decăzută sau prescrișă, fiind că aceasta și are fundamentul său în natura privilegiată a efectului cambiara, pe când aceia pune capăt faptului primirii sumei și obligațiunii contractate de a o restitui. Una deci este supusă prescripției de cinci ani din art. 949 C. com., cea-l'altă care nu derivă din cambie și care i constituie numai cauza ocazională, poate fi lovită de prescripția ordinară, adică aceia care poate stinge acțiunea care naște din actul întimplat, fie acesta civil fie comercial. Și dacă in art. 949 C. com. se zice că cu toată decadența din acțiunea cambiara trăgătorul rămăne obligat către posesorul cambiei pentru profitul nedatorit ce l'a tras in alt chip in dauna posesorului, cu aceasta a înțeles că după scadență rămăne persoana trăgătorului obligată la restituirea sumei, obiect al cambiei, și aceasta cu titlu deosebit de cât cel cambiara deja stins. Frasa *rămăne obligat* nu exprimă un rest un *residuu* al acțiunii cambiare, ci referindu-se la *persoana obligatului* vrea să arate că obligația contractată de el continuă cu toată decadența întimplată. Deci, dacă acțiunea de profit nedatorit nu se poate confunda cu acțiunea cambiara care se prescrie prin cinci ani, folosul nedatorit nederivând din cambie nu se poate invoca pentru ea prescripția de cinci ani ⁽⁴⁾.

2° Opiniune. Acțiunea de folos nedatorit se prescrie odată cu acțiunea cambiara.—Ast-fel că posesorul cambiei nu mai poate să exercite acțiunea de folos nedatorit de cât numai pentru decadență iar nu și in cas de prescripție. In adevăr, această acțiune a fost concedată de legiutor in casurile anume prevăzute de art. 350 și 351 C. com. între cari nu e cuprinsă aceia care rezultă din decadența acțiunilor cambiare prin efectul prescripțiunii de cinci ani, dispoziție care de alt-fel ar pierde scopul său, dacă posesorul care a lăsat să treacă acel termen ar avea remediul acțiunii de folos nedatorit contra debitorului.—Dar afara de aceasta, conform art. 949 C. com., prin cinci ani rămăne prescrișe toate acțiunile *carī derivă din cambii* și deci și această acțiune eminamente derivantă din cambii, după cum am arătat când ne-am ocupat cu natura acestei acțiuni și asupra căreia nu mai revenim, se prescrie tot prin cinci ani, opiniunea noastră fiind-că aceasta este cea mai justă și mai egală

(4) Doctrina: *Ces. Vivante*, t. IV, No. 1611, 1613 precum și pag. 75: *Le rapporto fondamentale* § 72, precum și in *Foro-Italiano*, 1901, I, 235, precum și t. II, No. 818, 819, 823, 825;—*Vidari*, t. VII, No. 7192.

Jurisprudența: *Cas. Napoli* 23 Septembrie 1899: *Foro-Italiano*, 1899, I, 1264;—*Apel Venezia* 25 Martie 1899: *Foro-Ital.*, 1899, I, 1372;—*Apel Genova* 9 Octombrie 1899: *Foro-Ital.*, 1901, I, 234.

interpretație ce trebuie dată asupra acestei acțiuni (5).

Ast-fel am terminat cu cestiunea acțiunii de folos nedatorit, ale cărei aplicațiuni le putem întâlni în practica afacerilor judecătorești, și credem a fi făcut un serviciu expunând-o în mod complet.

Galați, 30 Octombrie 1904

C. N. Toneanu

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția II

Audiența de la 22 Octombrie 1904

Președinția D-lui R. N. OPREANU, Consilier

Societatea de asigurare «Generală» cu Maria Ath. M. Tanu

Asigurare. — Societate de asigurare. — Obligație. — Neexecutare. — Daune-interese.—(Art. 1086 și 1088 din Codul civil).

Când o societate de asigurare nu execută o obligație, și această neexecutare provine nu din simplă greșală, ci din rea credință, societatea este datoare să despăgubească pe asigurat nu numai de ori-ce pierdere ce a suferit ci și de ori-ce câștig de care a fost lipsit, fără nici o deosebire.

Deciziunea No. 413/904. — Respins recursul făcut de Societatea de asigurare «Generală» contra deciziunii Curții de apel din Galați, s. I cu No. 2/904 dată în proces cu Maria Ath. N. Tanu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l președinte N. Mandrea;

Pe d-l avocat M. Sipsom în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat C. C. Arion în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului întâiu :

I. «Exces de putere și greșită aplicare a art. 998 și 999 Codul civil.

«Curtea de apel constatând în fapt că Societatea «Generală» n'a plătit imediat d-nei Thanu suma cerută de d-sa drept valoare a daunelor de incendiu, ci a remis justiției deciziunea dacă trebuie să-i plătească 35.000 lei ceruți de d-nsa sau 5000 lei oferiți de societate și atribuind acestui fapt reaua credință născătoare de daune, a comis un exces de putere și o greșită aplicare a art. 998 și 999 C. civ.

«Excesul de putere este și mai grav intru cât însuși Curtea constată, că suma, ce o cerea d-na Thanu și pe care Societatea «Generală» a refuzat să o plătească, până a nu se pronunța justiția, s'a găsit cu mult mai mare de cât suma ce justiția a determinat-o ca dreptă valoare a daunelor.»

Având în vedere că, prin decizia Curții de apel din Galați supusă recursului, se declară că d-na Tanu, în urma incendiului încercat, a suferit daune atât materiale cât și morale, prin faptul Societății de asigu-

rare de a fi întârziat, cu rea credință, plata despăgubirei de incendiu;

Având în vedere că, în această privință, Curtea de apel afirmă că Societatea de asigurare, fiind de rea credință în executarea obligației sale, ea datorește, afară de pagubele de incendiu, și deosebite daune pentru reaua sa credință, conform principiului prevăzut prin art. 998 și 999 C. civ., și Curtea, constatând reaua credință a Societății, prin faptele ce le indică d-na Tanu, care a suferit daune materiale, nu și morale, a condamnat pe societate să plătească șapte mii lei daune, pe lângă suma acordată ca daune de incendiu;

Considerând că recurenta Societate susține că articolele de mai sus ar fi violate pentru că Curtea a atribuit faptului enunțat în motiv reaua credință;

Considerând însă că, în această privință, reaua credință fiind dedusă de Curte din oferta făcută de la început, ca despăgubire, a unei sume derizorii, constatarea instanței de fond, curat de fapt, nu implică o violare a art. 998 și 999 și nu este supusă censurii Curții de casație;

Asupra motivului al doilea :

II. «Violarea § 14 din cap. VIII al condițiilor contractului de asigurare, care formează lege între părți.

«Curtea violează legea părților, anume condițiunile contractului de asigurare, cap. VIII § 14, când obligă pe Societate a plăti daune pentru întârzierea la plată, făcând o distincțiune între întârzierea provenită din bună sau din rea credință, pe când convențiunea părților nu face nici o distincțiune de asemenea natură.»

Considerând că prin decizia Curții de casație No. 248/903 care a casat decizia Curții de apel din București pronunțată în procesul dintre d-na Tanu și Societatea de asigurare și a trimis cauza spre judecarea Curții de apel din Galați, care a pronunțat decizia supusă recursului, se consacră distingerea, pe care a adoptat-o și Curtea de apel;

Că, deci, în privința aceasta e lucru judecat, și e inutil a mai repeta ceia ce s'a desvoltat în deciziunea din 1903;

Că de aceia și acest motiv are a fi respins;

Asupra motivului al treilea :

III. «Violarea art. 1088 Codul civil.

«Ori de câte ori daunele rezultă din neplata unei sume datorite, legea decide că acele daune se schimbă în procente legale.

«Curtea de apel determinând daunele provenite din întârzierea la plată la o sumă fixată după aprecierea sa violează fațăș art. 1088 Codul civil.

«Curtea mai violează zisul articol când în calcularea daunelor înglobează și daunele indirecte, cari nu sunt debite nici chiar în caz de dol.»

Considerând că dacă e vorba de neexecutarea unei obligații, care neexecutare nu e din simplă greșală ci cu rea credință, ca în speță, debitorul, adică Societatea de asigurare, e dator a despăgubi pe asigurat, nu numai de ori-ce pierdere ce a suferit, ci și de ori ce câștig de care a fost lipsit, fără nici o deosebire, precum rezultă din dispozițiile art. 1086 C. civ.;

Că, în această privință, la determinarea daunelor convenite din neexecutarea cu rea credință, Curtea n'a ținut seamă de cât de daune directe, nu însă și de daune indirecte;

Considerând că, ast-fel fiind, nu putem recurge la art. 1088, care declară că, în cas de neexecutare a obligației având de obiect plata unei sume de bani, daunele din cauza întârzierii, consistă numai și unic în dobânda legală sau aceia stipulate la suma datorită;

Că, prin urmare, nefiind vorba de aplicarea art. 1088, nu se poate încrimina violarea lui, și de aceia motivul are a fi respins.

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul, etc.

(5) Jurisprudența: *Cas. Firenze* 21 Decembre 1899: *Foro-Ital.*, 1900, I, 161; — *Idem* 28 Febr. 1901: *Foro-Ital.*, 1901, I, 610; — *Apel Brescia* 31 Octombrie 1893: *Foro-Ital.*, 1894, I, 510.

Doctrina: *Manara*: *Foro-Ital.*, 1892, I, 433 într-o splendidă monografie.

cară intră și petroleul lampant destilat sau rafinat ;

Având în vedere că se susține de Minister, în primul rând că dacă Tribunalul găsește că incasarea sumei de 6580 lei a fost obținută de dânsul pe o cale neregulată apoi apelul făcut de Frischoff ar fi inadmisibil, în specie, el neputând obține restituirea sumei plătite de cât pe cale principală de «*actio in rem verso*», iar nu pe calea aceasta sumară, pe care legea asupra taxei petroleului o pune la dispoziția celor ce au contravenit la această lege și în contra cărora s'au dresat procese-verbale de contravențiune în conformitate cu dânsa ;

Având în vedere că cele susținute de Minister sunt neîntemeiate ; Că, întru cât condamnatiunea apelantului Frischoff a fost dată în puterea legii asupra taxei petroleului, indiferent dacă autoritatea care a pronunțat-o, a observat sau nu formele legii, partea vătămată are a se servi în tot-d'a-una de mijloacele pe care aceeași lege i le pune la dispozițiune, pentru a obține anularea acestor condamnatiuni ;

Că tocmai pentru a se garanta paza formelor prevăzute de lege și a se înlătura călcările de lege, ce autoritatea administrativă ar putea comite în pronunțarea acestor condamnatiuni, art. 41 din legea asupra taxei petroleului prevede dreptul pentru partea condamnată, ca în termen de 10 zile libere de la notificarea condamnatiunii să poată apela deciziunea condamnatore înaintea tribunalului de județ al locului unde s'a constatat contravențiunea, care va judeca de urgență și conform dreptului comun, în ce privește administrarea dovezilor ;

Că în specie, de altmintrelea, de și incasarea amenzii de 6580 lei a fost făcută la început numai pe baza unei simple rezoluții ministeriale, fără să existe la mijloc vre-un proces-verbal de contravenție ; totuși, mai în urmă, pentru stabilirea drepturilor fiscului asupra sumei încasată, s'a dresat un asemenea proces-verbal, prin care se comanda Frischoff la amenda încasată ; Că acest proces-verbal, întărit apoi de Minister, fiind comunicat lui Frischoff, dânsul l'a atacat cu apel înaintea tribunalului, cerând anularea lui ; Că astfel fiind, apelul făcut de Frischoff este admisibil, de oare ce asemenea procese-verbale de contravenție, prin care se pronunță condamnatiuni pecuniare, în contra contravenienților, fiind asimilate hotărârilor judecătorești, date în prima instanță, sunt susceptibile să rămână definitive și a căpăta autoritatea lucrului judecat prin ne apelarea lor în termenul prevăzut de lege ;

Având în vedere, în fond, că deși procesul-verbal dresat de inspectorul financiar Volceanu în împrejurările mai sus descrise nu conține o constatare de visu și personală făcută de dânsul, a contravențiunii imputată apelantului Frischoff ci este basată numai pe niște constatări făcute de un alt agent al Ministerului de finanțe consemnate într'un raport adresat acestei autorități totuși întru cât faptul imputat într'insul lui Frischoff și anume, că ar fi vândut 23500 kgr. păcură brută de Câmpeni, fără a plăti mai întâi taxele covenite fiscului, nu se contestă de către acesta, rămâne a se vedea dacă trebuia în adevăr să se plătească Statului atât taxa de 7 bani de kgr. prevăzută de art. 1 din legea asupra taxei petroleului cât și cea de 5 bani de kgr. prevăzută de No. 15 din Nomenclatura articolelor supuse taxelor fondului comunal, conform art. 3 lit. a din această din urmă lege, cu alte cuvinte dacă Frischoff este sau nu căzut în contravențiune la aceste legi ;

Având în vedere că din întreaga economie a legii, pentru taxa asupra petroleului și în special din art. 1 al acestei legi, rezultă destul de lămurit că taxa de 7 bani de fie-care kilogram nu se percepe asupra petroleului brut, (păcură sau țitei) ci numai asupra derivatelor sale, obținute pe calea destilațiunii și anume: benzina, petroleul lampant, destilat sau rafinat și uleiurile minerale ; că această taxă, fiind înființată de legiuitor, într'un interes pur fiscal ca taxă de consu-

mație, era și natural, în vederea rentabilității acestui impozit, ca ea să nu fie aplicată de cât asupra derivatelor petroleului brut, cari singure pot avea o întrebuințare întinsă și folositoare în consumația publică, iar nu și asupra petroleului brut a cărui întrebuințare, în această stare, este aproape nulă și nu servește de cât ca materie primă în fabricațiunea derivatelor sale ;

Că pentru aceleași considerațiuni taxa de 5 bani de kilogram prevăzută de legea fondului comunal nu este percepută de cât pentru petroleurile rafinate iar nici de cum pentru păcură brută sau țitei ;

Având în vedere că petroleul menționat, vândut de Frischoff din sursa de la Câmpeni, fiind un petroleu brut el nu trebuia să plătească nici o taxă fiscală către stat ; că dacă acest produs petrolifer cunoscut și sub numele de «*păcură roșie de Câmpeni*», din cauza proprietăților sale speciale, poate fi întrebuințat și direct ca petroleu lampant, cum de fapt să și obicinuisse de locuitorii din satele de prin prejur, el nu poate fi supus taxelor fiscale menționate mai sus, de oare-ce ne fiind un derivat petroleul obținut prin proceduri industriale ci un produs natural al solului este scutit de aceste taxe ; că legile fiscale fiind de strictă interpretare ele nu se pot aplica pe cale de analogie ; că prin petroleu lampant se înțelege în comerț, un derivat al petroleului brut, obținut pe calea destilării sau rafinării, iar nici de cum o păcură brută, care din diferite împrejurări cum este cea de la Câmpeni, ar avea proprietăți lampante ; că chiar dacă ar fi așa, cu nimic nu se dovedește, că Frischoff a vândut această păcură spre a servi direct ca petroleu lampant, întru cât liber a fost cumpărătorul să o întrebuințeze fie la destilare, fie direct ca petroleu lampant, fie la ori-ce altă necesitate, fără a putea dânsul să exercite vre-un control în această privință ; că față cu legile fiscale existente și până la intervenția legiuitorului în această privință, păcura brută de la Câmpeni, nu poate fi supusă actualmente la nici o taxă de consumație ;

Că prin urmare, apelantul Frischoff fiind condamnat pe ne drept la amenda de 6580 lei prin procesul-verbal al inspectorului Volceanu, bine el a fost anulat de tribunal și bine s'a ordonat restituirea sumei încasate, așa în cât opoziția Ministerului de finanțe fiind ne întemeiată urmează să fie respinsă ;

Pentru aceste motive redactate de d-l jude de ședință Dionisie Ionescu, respinge ca ne fondată opozițiunea făcută de d-l Ministru de finanțe prin petițiunea reg. la No. 14389 din 3 Iunie 1904 și confirmă în totul sentința civilă acestui tribunal No. 296 din 18 Maiu 1904 ;

Condamna pe Ministerul Finanțelor să plătească lui Moses Frischoff trei-zeci lei cheltueli de judecată.

(ss) Dionisie Ionescu, G. Berea.

Resumat de Jurisprudență belgiană

în

Materie de drept civil

Obligație alimentară.—Soții.—Separație voluntară.

De câte-ori o femeie măritată a consimțit în mod liber să trăiască separată de bărbatul său, care nu refuză de a o primi și de a relua viața comună, cu toate sarcinile cari pot să rezulte pentru dânsul din această situație, bărbatul nu poate fi constrâns a plăti o pensie alimentară soției sale.

Femeea are însă drept la o pensie alimentară,

de câte-ori părăsirea vieții comune este rezultatul unor fapte independente de voința sa, mai cu seamă dacă aceas'tă părăsire a vieții comune este imputabilă actelor bărbatului (C. Bruxelles, 20 Maiu 1902, Pasichrisie belge, anul 1903. 2. 145).

Notă.—Atât doctrina cât și jurisprudența sunt în sensul deciziei de mai sus. În adevăr, de câte ori bărbatul refuză de a-și primi femeea în domiciliul său și a-i da cele trebuitoare, sau o maltratează în așa mod în cât ea este nevoită să părăsească domiciliul conjugal, el poate fi obligat a-i servi o pensie alimentară, independent chiar de acțiunea de divorț, și această pensie nu va înceta de cât atunci când bărbatul își va primi soția în casa sa și 'i va da cele necesare vieții sale. (Cpr. Baudry, I, 621. Laurent, III, 54, 56. Trib. Ilfov, Dreptul din 1893, No. 83. Trib. Paris, Curierul Judiciar din 1898, No. 20). Femeea n'ar avea însă drept la alimente, dacă fără nici-o cauză bine cuvântată, n'ar voi să locuiască împreună cu bărbatul său (1) sau dacă amândoi soții s'ar fi înțeles spre a trăi separați. (Cpr. Laurent, III, 55. D. Alexandresco, Dreptul civil român, t. I, partea II, p. 83, 84 și t. V, p. 487, ad notam). Mai veți încă Baudry et H. Fourcade, Des personnes, II, 2132 urm. C. Dijon, D. P. 91. 2. 349 (cu nota lui Planiol).

Alimente.—Copil.—Purtări rele.—Trândăvia copilului în stare de a munci.

Purtarea culpabilă a unui fiu, care se găsește în nevoie, nu este suficientă, în principiu, pentru a justifica din partea părintelui său refuzul de a-i da alimentele de care el are nevoie spre a putea trăi. Părintele poate însă să 'i refuze alimentele cerute de dânsul, de câte ori nevoia în care el se găsește se datorește relelor sale purtări și trândăviei sale. (C. Bruxelles, 23 Iulie 1902, Pasichrisie belge, anul 1903. 2. 110).

(Din Revue trimestrielle de droit civil, t. III, anul 1904, p. 594).

Notă.—Chestiunea judecată de Curtea din Gand este, după cât cunoaștem, aproape nouă în jurisprudență. Totuși ea nu suferă, după noi, nici-o îndoială, justiția ne putând să îndemne la rău și la imoralitate. Veți D. Alexandresco, op. cit., I, partea II, p. 87, text 3 nota 1 și autoritățile citate acolo. Cpr. Baudry et H. Fourcade, op. cit., II, 2068.

(N. R.)

(1) Cpr. art. 133 din Codul Italian: «Obligația bărbatului de a da alimente soției sale încetează, zice acest text, de câte ori aceasta din urmă părăsește fără nici-o cauză bine cuvântată domiciliul conjugal și refuză de a-l reintegra, quando la moglie allontanatasi senza giusta causa dal domicilio conjugale, ricusi di ritornarvi».

INFORMAȚIUNI

Anunțăm celor interesați că, tot timpul cât vor fi deschise Corpurile leguitoare, Directorul nostru d-l D. Alexandresco, care a fost ales senator al județului Iași cu o mare majoritate de voturi, se va găsi la Redacția ziarului «Curierul Judiciar», calea Rahovei No. 5, Pasajul Nirescher, în toate zilele între orele 9—11 dimineața.

— x —

Atragem atențiunea cititorilor noștri că, în numărul viitor, vom publica un interesant și documentat studiu: În chestia Moratoriului, datorit penei d-lui Gr. L. Trancu, licențiat în drept, șef-contabil la Banca Națională, sucursala Galatz.

BIBLIOGRAFII

A apărut: Partea II, vol. VIII a Comentariilor de Drept civil Român (26 coale tipar) de d-l

D. Alexandresco

PREȚUL 8 LEI. Această parte cuprinde *Contractul de Vânzare* și se va lega cu partea I care are «Contractul de căsătorie». Tabla de materii se află atașată la finele broșurei acestia. Titlul vol. care se află la începutul broșurei se va lua și pune la începutul volumului VIII. *Prețul întregului vol. (p. I și II) este de 18 LEI.* De vânzare la redacția acestui ziar, Calea Rahovei No. 5, de unde se pot procura și volumele anterioare cum și ori-ce alte cărți de drept române și streine.

A apărut **Colecțiunea de legi financiare**, adnotate cu jurisprudența până la zi a Inaltei Curți de casație, lucrare datorită d-lui G. Bădulescu, Grefier la Inalta Curte de casație. Prețul unui exemplar coprinzând 46 coale tipar, este de lei 6 pe hârtie obișnuită și lei 7 pe hârtie velină. Pentru cele legate în pânză se adaugă lei 1.50, iar în piele elegant și cu numele cumpărătorului lei 2.50. Comandele se primesc la autor și la Redacția acestui ziar, București, Calea Rahovei 5, de unde se expediază contra valoare: mandat poștal sau ramburs. Porto privește pe cumpărător.

A apărut, în editura «Curierului Judiciar»: **Studiul de procedură civilă: Executarea silită asupra imobilelor**, format 8° având 684 pagini, de d-l

NICOLAE LUCA

Fost magistrat, avocat

CU O PREFAȚĂ

de

D. ALEXANDRESCO

De vânzare numai la Redacția «Curierul Judiciar» 5 Calea Rahovei 5, București. Prețul 7 lei broșat; 8.50 legat în pânză peste tot și 9.50 legat în piele la cotor, elegant pentru bibliotecă. Numele fie-cărui cumpărător se va imprima gratis, cu litere de aur, pe cotorul volumului ce va cumpăra.

Toate aceste cărți precum și alte diferite opere de Drept se găsesc de vânzare la Redacția acestui ziar, 5 Calea Rahovei 5, de unde se expediază la cerere contra valoare: mandat poștal timbre sau ramburs. Taxele postale privesc pe cumpărător. Comandele se vor expedia pe adresa d-lui Codreanu, proprietarul ziarului Curierul Judiciar, la București.